

Zie de Mens

Zie de Mens

'Ecce homo'

Ĵ/groen

Colofon

Zie de Mens

Lijdenstijd dagboek
Willianne Treurniet-Noteboom e.a.

ISBN 9789088974014
NUR 707

Ontwerp boek: Willianne Treurniet-Noteboom - Huis van Mijn

Met bijdragen van: Margreet Bezemer-Visscher, Annemarie van Eijdsden-Walop, Willemieke Fritzsich-van Belle, Thea Metske-Vlak, Judit Schep-Vijfhuizen, Esther Visser-den Hertog en Willemijn de Weerd

De bijbelteksten in deze uitgave zijn, tenzij anders vermeld, ontleend aan de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.

© 2025 Groen, onderdeel van Jongbloed Christelijke Media – Leeuwarden

Alle rechten voorbehouden

www.jongbloedmedia.nl

Inhoud

Week 1 Invocabit (<i>aanroepen</i>)	9
Week 2 Reminiscere (<i>gedenken</i>)	17
Week 3 Oculi (<i>ogen</i>)	25
Week 4 Laetare (<i>zich verheugen</i>)	33
Week 5 Judica (<i>verschaf mij recht</i>)	41
Week 6 Palmzondag en Stille week	49
Week 7 Pasen	57

Zijn weg
was een
kruistocht
over een pad
geplaveid met
genade en
verlossing.

Zie de Mens

'Ecce homo'

Ecce Homo, een Latijnse uitdrukking die 'Zie de Mens' betekent, zijn de woorden die Pontius Pilatus uitsprak toen hij Jezus, gekroond met doornen en gehuld in een purperen mantel, aan de menigte toonde.

Jezus dan kwam naar buiten met de doornenkroon op en het purperen bovenkleed aan. En Pilatus zei tegen hen: Zie, de Mens! - Johannes 19:5

Deze woorden resoneren door de eeuwen heen als een krachtige oproep om stil te staan bij het lijden en de opoffering van Jezus Christus.

Zie de Mens is een dagboek waarmee we de lijdenstijd met elkaar willen meemaken. We leven zeven weken lang toe naar Pasen en staan elke week stil bij de Latijnse benaming van de lijdenszondagen. Elke week zijn er beelden, overdenkingen en een gedicht om te gedenken.

Met die ene zin 'Zie de Mens' worden we uitgenodigd om dieper na te denken over Wie Jezus werkelijk is en wat Hij voor ons heeft gedaan. Hij, de Zoon van God, werd vernederd, gemarteld en uiteindelijk gekruisigd. Zijn lijden was mensonwaardig, maar Hij droeg het met onvoorwaardelijke liefde en genade, met ons in gedachten.

**Dit heb Ik voor jou gedaan.
Wat heb jij voor Mij gedaan?**

ZONDAG

Week 1

Invo cabit

Psalm 91:15

(aanroepen)

De eerste lijdenszondag heeft de Latijnse naam *invocabit* gekregen. De naam betekent 'aanroepen' en komt uit Psalm 91.

De komende dagen zullen in het teken staan van 'aanroepen'. Wat is aanroepen precies? Het woordenboek geeft als definitie van 'aanroepen': door te roepen aandacht vragen; (een hoger wezen) om hulp vragen. In verschillende bijbelgedeelten lezen we over Wie we aanroepen, waarom we aanroepen, hoe we aanroepen, waar we aanroepen en waarvoor we aanroepen. In elke meditatie wordt de link naar het paasevangelie gelegd, want we lezen en leven deze weken toe naar de kruisiging en opstanding van onze Heere Jezus Christus.

*Hij zal Mij aanroepen en Ik zal hem verhoren,
in de benauwdheid zal Ik bij hem zijn,
Ik zal hem eruit helpen en hem verheerlijken.*
Psalm 91:15

MAANDAG *Zaligmaker*

Dag 1

Lezen: Handelingen 2:14-36

Waarom we een pinksterpreek lezen in de lijdenstijd? Omdat het thema 'aanroepen' in vers 21 een centrale plek inneemt: 'En het zal zo zijn dat ieder die de Naam van de Heere zal aanroepen, zalig zal worden.' In de NBV staat: 'Dan zal ieder die de naam van de Heer aanroept worden gered.' 'Zalig' is een beetje een ouderwets woord. Het komt onder andere terug in de Bergrede, waarin het 'gelukkig' betekent. De NBV vertaalt het woord met 'gered'.

De tekst van vandaag beschrijft heel rechtdoorzee waarom we de Naam van de Heere zouden moeten aanroepen: zodat we gered worden. Willen we ten diepste niet allemaal gered worden? Ergens aankomen. Klaar zijn. Geen moeite meer hoeven doen; geen moeite meer hoeven meemaken. Gewoon zijn. Gered zijn. Rusten in die redding.

Is het dan echt zo rechtdoorzee? Zo simpel? Alleen maar roepen: 'Heere, denk aan mij, als U in Uw Koninkrijk gekomen bent?' (Luk. 23:42) Jezus' antwoord op deze smeekbede is een van de zeven kruiswoorden: 'Voorwaar, zeg Ik u, heden zult u met Mij in het paradijs zijn.' (Luk. 23:43) Het is niet voor niks dat Jezus juist dit aan het kruis zei en dat het ook opgeschreven is door Lukas. Aan het eind van Zijn aardse krachten wilde Hij deze boodschap nog meegeven aan die misdadiger naast Hem en aan ons allemaal door Zijn Woord. '(...) de zaligheid is in geen ander, want er is onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven waardoor wij zalig moeten worden.' (Hand. 4:12) Zijn Naam is met recht dé Zaligmaker. Roep jij Zijn Naam ook aan?

DINSDAG

De ware God

Dag 2

Lezen: 1 Koningen 18:21-39

Wie roep je aan: God of een afgod? Dat is de vraag die Elia in dit bijbelgedeelte stelt (vs. 24). De besluiteloosheid van het volk kan niet blijven bestaan (vs. 21). Er moet gekozen worden. Het is het één of het ander. Lopen richting de één betekent de rug toekeren naar de ander.

Roepen vraagt om antwoord. De stelling van Elia is: de ware God antwoordt altijd. De afgod antwoordt niet. Baäl zwijgt. Elia suggereert dat de afgod mentaal of fysiek afwezig is. Hij is niet beschikbaar, hoe hard hij ook aangeroepen wordt. Er komt geen antwoord; er is alleen maar stilte en leegte. De Baälpriesters tasten in het duister.

Hoe anders is het antwoord van de ware God! Hij zendt vuur. Vuur is in de Bijbel een belangrijk symbool van Gods aanwezigheid. Denk aan de vuurkolom in de woestijn, de brandende doornstruik en de vlammen op de hoofden van de apostelen. Vuur betekent warmte en licht. Vuur reinigt en heiligt. Vuur kan ook gevaarlijk zijn; het kan ook verteren (vs. 38). Vuur werpt licht op dingen.

In het lijdensevangelie lezen we over drie uur duisternis over de hele aarde. Jezus' uitroep getuigt van godverlatenheid (Matth. 27:46). Hij ging daardoorheen, zodat wij die duisternis nooit hoeven mee te maken. Wij zijn nooit zonder het licht van Zijn aanwezigheid.

Als we ervoor gekozen hebben om God aan te roepen, dan is dat niet het einde. Missie volbracht. Nee, God aanroepen wordt gevolgd door God volgen (1 Kon. 18:21). Ons kruis opnemen en Hem volgen, elke dag.

WOENSDAG

Gods Naam noemen

Dag 3

Lezen: Mattheüs 7:15-23

Roepen doen we elke dag wel. Ik roep mijn kinderen vaak. Als ik wil dat ze komen, of als ze iets niet mogen doen. Je zegt eerst één keer hun naam, daarna nog een keer, vaak iets harder. En als ze echt niet luisteren, misschien nog wel een aantal keer.

In de Bijbel lezen we ook een aantal keer dat een naam herhaald wordt. In het Oude Testament bijvoorbeeld: 'Mozes, Mozes' (Ex. 3:4) en 'Samuel, Samuel' (1 Sam. 3:10). In het Nieuwe Testament: 'Saul, Saul' (Hand. 9:4). Iemands naam wordt twee keer genoemd. Er wordt als het ware om extra aandacht gevraagd.

In het bijbelgedeelte van vandaag lezen we ook een dubbele benaming: 'Niet ieder die tegen Mij zegt: Heere, Heere, zal binnengaan in het Koninkrijk der hemelen, maar wie de wil doet van Mijn Vader, Die in de hemelen is.' (vs. 21) Het dubbel noemen van Gods Naam wordt hier door Jezus niet als iets positiefs benoemd. Het is geen toverspreuk waarmee je in de hemel komt.

Ik had eens een gesprek met iemand over het gebed. Soms noemen mensen in gebed heel vaak Gods Naam. Aan het begin en einde van elke zin, en soms ook nog midden in een zin. Na het lezen van het bijbelgedeelte van vandaag vraag ik me af: Is dat nodig? Is het eerbiedig? Is het helpend?

Jezus geeft aan dat het gaat om het doen van Gods wil, niet om het vaak roepen van Gods Naam. In Gethsémané bidt Hij: '(...) laat niet Mijn wil, maar de Uwe geschieden.' (Luk. 22:42) Die wil voert Jezus ook uit. Jezus brengt oneindig veel goede vruchten voort door de wil van Zijn Vader te doen, niet door het vaak achter elkaar noemen van Gods Naam. Goed om bij stil te staan!

DONDERDAG

Wonen bij God

Dag 4

Lezen: Psalm 91

De persoon bij wie je woont, bij wie je leeft, is vaak de eerste persoon die je om hulp vraagt. Die je aanroept in nood. Je voelt je thuis en het voelt veilig om iets te vragen, te zeggen, te delen.

Als je deze psalm leest en eens onderstreept met welke woorden God wordt omschreven, dan kom je tot een prachtig lijstje gebouwen en plekken. God wordt een schuilplaats, een toevlucht en een burcht genoemd. God is als een woning, een tent, een veilige vesting. Onder Zijn vleugels vind je bescherming. Deze omschrijvingen vormen samen de beeldspraak van 'wonen bij God'. Je kunt jezelf de vraag stellen: Ervaar ik het ook zo dat ik woon bij God? Roep ik Hem aan in nood (vs. 15)?

Deze weken volgen we de Heere Jezus op weg naar Golgotha. Hoe roept Hij God aan tijdens Zijn leven? 'Vader' lezen we vaak. Bijvoorbeeld in Gethsémané, waar Jezus bloed zweet van angst (Luk. 22:44). En aan het kruis klinkt: 'Vader, in Uw handen ...' (Luk. 23:46) In elke omstandigheid roept Jezus God, Zijn Vader, aan. Bij Hem is Hij thuis; met Hem kan Hij alles delen.

En nu woont de Heere Jezus daadwerkelijk in de hemel, bij God, Zijn Vader. De beeldspraak is nu voor ons nog figuurlijk, maar wordt eens letterlijk. Dan wonen ook wij daadwerkelijk bij God, in de hemel. Want Jezus heeft de dood overwonnen. De weg is vrijgemaakt. We zijn op weg naar ons eeuwige thuis.

VRIJDAG

Dag 5

Overvloedig in standvastige liefde

Lezen: Psalm 86

Waarvoor zou je God aanroepen? Wat brengt het je? Psalm 86 bezingt Wie God is. Zijn karakter en daden worden beschreven door David. God is goed. God is een vergevende God. God is rijk aan goedertierenheid. God is barmhartig. God is genadig. God is geduldig. God is trouw. God doet wonderen. God is de Schepper. God is de Helper. God is de Trooster. Wat een lijst! Zo is onze God. Hij is het waard om aan te roepen, om Wie Hij is en wat Hij doet.

De kerntekst van vandaag is vers 5: 'U, Heere, bent immers goed, mild om te vergeven en rijk aan goedertierenheid voor allen die U aanroepen.' In dit vers worden Gods goedheid, vergevingsgezindheid en rijke goedertierenheid specifiek verbonden aan 'allen die [God] aanroepen'. In het Engels wordt 'rijk aan goedertierenheid' omschreven als '*abounding in steadfast love*' (ESV). Dat betekent: overvloedig in standvastige liefde.

Dus God is goed, vergevingsgezind en overvloedig in standvastige liefde richting allen die Hem aanroepen. Is dat niet meer dan genoeg motivatie om Hem dan ook aan te roepen?! Degene die God aanroept, ergens om vraagt, zal zeker ontvangen. God *doet* niet alleen goed, Hij *is* het.

Let er in de komende weken, als je hoort over of leest in het lijdens-evangelie, eens op hoe Jezus Zijn Vader aanroept, bijvoorbeeld tijdens Zijn laatste uren op aarde. Wat brengt het Hem als Hij God, Zijn Vader, aanroept? Wat kun je daarvan leren?

ZATERDAG

Zie Zijn bidden

Dag 6

In de stilte
van de nacht,
onder maan
en sterrenpracht,
knielt een Man
in diepe smart,
met druppels zweet
als bloed zo rood.

Zie en hoor je
Hem bidden
in diepe nood?
'Vader, als U het wilt,
laat dan deze beker
aan Mij voorbijgaan.
Dit lijden is Mij
te groot.'

